

Jaarverslag Examencommissie

Instituut voor Financieel Management

Collegejaar 2018-2019

BUSINESS SCHOOL

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	4
2.	Samenstelling en werkwijze examencommissie	6
2.1	Samenstelling examencommissie	6
2.2	Faciliteiten van de examencommissieleden en vergaderingen	6
2.3	Het gevoerde overleg met de directie inzake de faciliteiten en de uitkomst daarvan	7
2.4	Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren	8
2.5	Trends of aandachtspunten	8
3.	Borgen van de kwaliteit van tentamens (toetsing)	8
3.1	Verrichte activiteiten door examencommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen	8
3.2	Verrichte activiteiten door toetscommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen	9
3.3	Oordeel van de examencommissie over de activiteiten van de toetscommissie (terugkoppeling)	11
3.4	Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan	12
3.5	Trends of aandachtspunten	12
4.	Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten op niveau NLQF 6 (voorheen eindkwalificaties)	13
4.1	Werkwijze van de examencommissie bij het toetsen van de eindkwalificaties zoals beschreven in de OER	13
4.2	Betrokkenheid externen daarbij	16
4.3	Bevindingen van de examencommissie daarbij	18
4.4	Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan	19
4.5	Trends of aandachtspunten	19
5.	Richtlijnen en aanwijzingen om de uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen	19
5.1	Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen	19
5.2	Uitkomsten/bevindingen bij toepassing van die richtlijn	20
5.3	Trends of aandachtspunten	21
6.	Vrijstellingenbeleid	21
6.1	Aantal vrijstellingen	21
6.2	Trends of aandachtspunten	21
7.	Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing	22
7.1	Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)	22
7.2	Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)	23
7.3	Trends of aandachtspunten	23
8.	Aanwijzing Examinatoren	24
8.1	Benoeming 'externe' examinatoren	25
9.	Betrokkenheid bij accreditaties	25
9.1	Aard van de betrokkenheid	25
9.2	Effecten van de betrokkenheid	26

10.	Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten	26
10.1	Aard van de betrokkenheid	26
10.2	Effecten van de betrokkenheid	27
11.	Beoordeling van programma's op maat	27
11.1	Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten	27
11.2	Ervaringen bij verzoeken om toestemming minoren bij andere instellingen	28
12.	Verstreckte getuigschriften	28
12.1	Aantal verstreckte getuigschriften	28
12.2	Trends of aandachtspunten	28
13.	Fraude en plagiaat, fraudepreventie	29
13.1	Geconstateerde onregelmatigheden bij toetsen	29
13.2	Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten	30
13.3	Praktijken op het gebied van studentenfraude die zich hebben voorgedaan	30
13.4	Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren	30
13.5	Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren	30
13.6	Trends of aandachtspunten	31
14.	Toetsgerelateerde klachten	31
14.1	Aantallen toetsgerelateerde klachten en aantal gegronde daarvan	31
14.2	Trends of aandachtspunten	32
15.	Hoorzittingen examencommissie	32
15.1	Aantal hoorzittingen	32
15.2	Trends of aandachtspunten	33
16.	Aantal beroepszaken CBE	33
16.1	Aantal beroepszaken bij CBE en aantal gegronde daarvan	33
16.2	Trends of aandachtspunten	33
17.	Overige aangelegenheden	33
	Bijlage: Factsheets	34

Separate bijlagen:

- Jaarplan
- Takenschema
- Screenings van de Toetscommissie IFM
- Screenings Afstudeerwerken
- Rapportages van Afstudeercommissies/Commissies Afstudeerprogramma
- Zelfevaluatie Examencommissie IFM
- Voorbeeld curriculumscan
- Mandaat toetscommissie
- Mandaten afstudeercommissies/Commissies Afstudeerprogramma
- Screeningsinstrument Afstudeerwerken

1. Voorwoord

Hierbij treft u het jaarverslag van de Examencommissie IFM over het collegejaar 2018-2019. Dit jaarverslag biedt een overzicht van onze activiteiten conform Artikel 7.12b lid 5 van de WHW, waarin gesteld wordt dat de examencommissie jaarlijks verslag doet aan het College van Bestuur.

Dit jaarverslag is geschreven conform het (wederom) vernieuwde hogeschoolbrede format. De Examencommissie IFM kan zich vinden in het format omdat het beter aansluit bij het voorgestelde format van de Vereniging van Hogescholen. Bovendien geeft het format duidelijk aan hoe wij -naast de procedurele verantwoording- inhoudelijk dienen terug te koppelen daar waar het gaat om het borgen van toetsen en het vaststellen van eindkwalificaties of gerealiseerde leerresultaten.

De volgend specifieke aandachtspunten kwamen in het studiejaar 2018 -2019 aan de orde:

- Bijstellen van het takenpakket
- Ontwikkelen van instrument t.b.v. scan portfolio's Career Academy
- Updaten van mandaat aan afstudeercommissies en toetscommissie
- Herstructureren Afstudeerhandleiding FRE
- Herstructurering Examencommissies Hogeschool Rotterdam Business School (indeling in Kamers)
- Reglementswijziging Examencommissies (in overleg met concernstaf)
- Herstructurering Hogeschoolgids ten behoeve van Hogeschool Rotterdam Business School
- Bezetting examencommissie en toetscommissie
- Facilitering examencommissie en toetscommissie
- Ondersteuning examencommissie door ambtelijk secretaris
- Urenverantwoording van examencommissie en toetscommissie
- Interne audits en voorbereidingen op accreditaties Accountancy (voltijd en Ad), Finance Tax and Advice, Finance & Control, Rotterdam Career Academy (in het kader van WHW-Flexibiliseringstrajecten)
- Accreditatie Accountancy Voltijd, Accountancy Associate Degree: beide accreditaties met goed gevolg afgelegd
- Langstudeerders: intensieve samenwerking met de Afstudeerzaak
- Herordening Economisch Domein (FSM, FRE: FTA)
- Richtlijnen deelname Overall Toets Accountancy
- Bonuspuntenregeling Overall Toets Accountancy
- Onderzoeksopdrachten uitgevoerd door twee Accountancy-studenten in het kader van de Hogeschool Rotterdam Business School: Functioneren van toetscommissies en borging van minoren
- Initiëren van 'Cluster Examinatorenpoel' voor G 5 Finance & Control
- Deelname van de voorzitter als extern lid bij Hogeschool van Amsterdam
- Updaten van Handboek Examencommissie voor de Kamer Finance (en daar waar mogelijk voor de Business School)

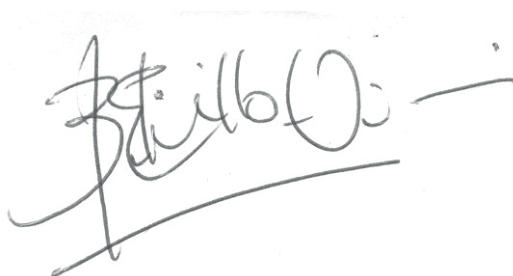
We hebben het format gevolgd met een referentie aan de door ons gehanteerde handelswijze, vastgelegd in het Handboek Examencommissie IFM 2019. Dit jaarverslag bevat naast de procedurele verantwoording de inhoudelijke terugkoppeling met betrekking tot de borging van toetsing en het vaststellen van het eindniveau, nu te vinden in 3.3. en 4.2. In het kader van de PDCA-Cyclus geven we ook dit jaar de terugkoppeling met ons oordeel en onze bevindingen duidelijk aan in een blauw kader.

De getallen zijn te vinden in het bijgeleverde Factsheet. De aangeleverde bijlagen zijn terug te vinden in de inhoudsopgave onder het kopje "bijlagen."

Inmiddels schrijven we 2019 en dienen we als examencommissies aan te geven "in control" te zijn binnen het daartoe gestelde wettelijke kader. We leggen vanaf 2011 op transparante wijze verantwoording af aan het College van Bestuur in ons jaarverslag. Het format is voortdurend aangepast en verbeterd, maar belangrijker is dat de voorzitter, vicevoorzitter en leden zijn gegroeid tot professionals met een eigenstandige onafhankelijke kracht, de bevoegdheid tot het nemen van zelfstandige besluiten in het licht van publieke verantwoording. In de wetenschap dat **goed** altijd weer **beter** kan!

Bertine van Hillo-Visser

Voorzitter Examencommissie IFM

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bertine van Hillo-Visser', with a horizontal line underneath.

2. Samenstelling en werkwijze examencommissie

2.1. Samenstelling examencommissie

Vanaf 1 september 2018 tot en met 31 augustus 2019:

- Erik Berghuis (lid sinds 2017)
- Klaas van Brakel, extern lid (lid sinds 2017)
- Dorá Füzy (lid sinds 2015)
- Els Groen, vicevoorzitter (lid sinds 2010)
- Bertine van Hillo-Visser, voorzitter (lid sinds 2007)
- Yvonne van Leusden (lid sinds 2017)
- Jan Lemans (lid sinds 2009)

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en de vicevoorzitter. In het studiejaar 2018 - 2019 is het besluit genomen om de secretaris en plaatsvervangend voorzitter de naam vicevoorzitter te geven. Dit om verwarring te voorkomen met de functie van ambtelijk secretaris. Voorzitter en vicevoorzitter zijn tekenbevoegd. Deze bevoegdheid is vastgelegd in de handtekeningenkaart.

Benoeming van de leden vindt steeds plaats voor minimaal één studiejaar. Indien door omstandigheden een lid van de examencommissie de functie niet (meer) kan uitoefenen, wordt de procedure gehanteerd die hier speciaal voor ontwikkeld is. Deze procedure wordt ook gehanteerd aan het eind van een studiejaar. De directeur draagt de leden voor aan het College van Bestuur. De Examencommissie IFM heeft een voordracht samengesteld voorzien van het takenpakket en het jaarplan. In 2017 heeft de Examencommissie op eigen initiatief een zelfevaluatie-instrument ontwikkeld, in samenspraak met ervaren auditors. Dit enerzijds met het doel om zelfkritisch te zijn en anderzijds om het proces van herbenoeming van de leden van de examencommissie te professionaliseren. In dit jaarverslag is de Zelfevaluatie voor het eerst als bijlage toegevoegd.

De Examencommissie IFM heeft sinds 2017 een extern lid en geeft hiermee gevolg aan artikel 7.12a lid 3 sub b WHW. Voor de bijdrage van het externe lid verwijzen we naar hoofdstuk 4.

Alle documenten worden naar het College van Bestuur gestuurd ter verantwoording.

2.2. Faciliteiten van de examencommissieleden en vergaderingen

De faciliteiten in weektaakomvang zijn onveranderd gebleven: 0,5 voor de voorzitter, 0,3 voor de vicevoorzitter (voorheen secretaris) en 0,8 voor de leden gezamenlijk (0,2 per lid afzonderlijk voor de vier leden). Voor de werkzaamheden van het externe lid is 40 uur beschikbaar gesteld. De ambtelijk secretaris wordt gefaciliteerd op een

weektaakomgang van 0,4. In het studiejaar 2018 -2019 heeft de examencommissie 13 maal vergaderd, meestal op de laatste donderdag van de maand. De Examencommissie IFM vergadert al jaren volgens deze frequentie en dat werkt naar behoren. Alle wettelijke taken en bevoegdheden kunnen op efficiënte wijze worden uitgevoerd door een goede taakverdeling en een strakke jaarplanning. De schriftelijke vastlegging is terug te vinden in agenda's en notulen. Na vastlegging worden de agenda's en notulen in Infoland geplaatst.

2.3. Het gevoerde overleg met de directie inzake de faciliteiten en de uitkomst daarvan

Ieder kwartaal voert de examencommissie overleg met de directie. Vanaf studiejaar 2017 – 2018 hebben we de goede gewoonte om de directeur periodiek in onze vergaderingen uit te nodigen. Dit is weergegeven in de notulen. Voorheen overlegde het dagelijks bestuur 4 maal per jaar met de directeur. We hebben de samenwerking aanzienlijk verbeterd door de directeur in onze vergadering uit te nodigen. De directeur is 1 maal per kwartaal bij ons in de vergadering aanwezig geweest. De directeur heeft een grote mate van betrokkenheid getoond, niet alleen met betrekking tot de faciliteiten, maar ook in zaken zoals kwaliteitsverbetering toetsen en accreditatie. Hierbij hebben examencommissie en directie zich altijd gehouden aan de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het licht van functiescheiding binnen het wettelijk kader.

Om de gang van zaken ten aanzien van de tentamenorganisatie te bevorderen is telkens, samen met de directeur, de manager bedrijfsvoering uitgenodigd. Er is gewerkt met een vast overzicht per kwartaal waarin de klachten, besluiten en opmerkingen zijn opgenomen conform de PDCA-cyclus.

Tijdens de vergaderingen zijn de faciliteiten en urenverantwoording regelmatig besproken. Dit geldt voor de taken van de examencommissie en de toetscommissie. De bezetting voor de toetscommissie was een punt van zorg, maar dit is nu opgelost. Tevens is het aantal uren voor leden en voorzitter van de toetscommissie aangepast. De urenverantwoording van de examencommissie wordt jaarlijks bijgehouden in een Excelsheet. We werken met een jaarplanning en een takenschema. Op deze manier is de directeur en de manager bedrijfsvoering op de hoogte van onze taken en planning. De directie heeft -veelal in samenwerking met de manager bedrijfsvoering- per kwartaal passende acties ondernomen ten aanzien van de bedrijfsvoering van de tentamenorganisatie:

- Invoeren nieuwe inschrijvingsprocedure toetsen
- Nemen van maatregelen ten aanzien van tijdige aanlevering toetsen
- Inleveren toetsen in Proquero (met betrekking tot repro)
- Controleren of lokalen niet te vol zitten, waardoor overlast voor student geminimaliseerd/ voorkomen wordt
- Informatie op Hint makkelijker vindbaar maken voor student over procedure in- en uitschrijven en informatie up-to-date houden

2.4. Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren

De examencommissie krijgt de mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren. Daarbij is niet alleen een goede facilitering van belang. Het gaat om vertrouwen en waardering. Hierbij een onderdeel van de voordracht van de directeur waaruit deze waardering blijkt:

“Met veel waardering kijk ik terug op de wijze waarop de examencommissie het afgelopen jaar heeft gefunctioneerd binnen het Instituut voor Financieel Management. Het is een ingewerkt en kundig team dat de individuele expertises zodanig met elkaar in verband brengt dat er synergie ontstaat. Maar ook qua houding en gedrag heeft de commissie een belangrijke bijdrage geleverd aan de borging van de studieresultaten van onze studenten.”

We voelen ons gesteund door deze woorden en vertrouwen op een goede samenwerking met onze nieuwe directeur binnen de Hogeschool Rotterdam Business School.

2.5. Trends of aandachtspunten

De werkwijze van de examencommissie zal voor het studiejaar wellicht veranderingen opleveren in het kader van de totstandkoming van de Hogeschool Rotterdam Business School. De voorzitter heeft zich gedurende het studiejaar 2018 – 2019 (en de jaren daarvoor) ingezet met betrekking tot o.a. het opzetten van een nieuw reglement voor de examencommissie en de invulling van Hoofdstuk 10 voor het nieuwe instituut in samenwerking met managers bedrijfsvoering, beleidsondersteunend adviseur en de senior jurist van Concernstaf.

Bovendien zal de voorzitter een rol vervullen ten behoeve van de nieuwe overlegstructuur met de voorzitters van de Kamers Management, Commerce en Finance en de directeur.

De reorganisatie zal zeker in het komende studiejaar een aantal veranderingen teweeg brengen. Daar waar nodig, zullen we als examencommissie een bijdrage leveren in het kader van kwaliteitsborging van toetsing, multidisciplinaire projecten en minoren.

3. Borgen van de kwaliteit van tentamens (toetsing)

3.1 Verrichte activiteiten door examencommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen

De examencommissie heeft de taak voor het borgen van de kwaliteit van tentamens gemandateerd aan de toetscommissie. Het mandaat is toegevoegd aan de bijlagen behorende bij dit jaarverslag. Het mandaat is vastgelegd in Infoland. Tevens zijn de bijbehorende processen vastgelegd in het handboek van de Examencommissie IFM. De Examencommissie IFM mandateert de toetscommissie IFM de volgende taak uit te voeren: Het beoordelen van

de kwaliteit van tentamens en examens, het beoordelen van de validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van toetsen. Zoals beschreven in deel 15 van het handboek controleert de Toetscommissie IFM de kwaliteit van de toetsen aan de hand van de aangeleverde documenten en een door haarzelf opgestelde checklist. Het gaat hierbij om alle toetsen met uitzondering van stagebeoordelingen en afstudeerwerken. De examencommissie voert deze screenings zelf uit.

De toetscommissie rapporteert haar bevindingen eenmaal per kwartaal conform een vast model aan de examencommissie. De rapportage wordt toegelicht door toets- en examencommissie aan het managementteam. Daarnaast koppelt zij haar bevindingen terug aan de cursusbeheerder, conform de PDCA-cyclus.

De beoordeling van assessments en assessmentportfolio's worden uitgevoerd door examencommissie samen met de toetscommissie. Het gaat hierbij vooral om de assessments van de Rotterdam Career Academy en de assessments behorende bij de pilot van Afstuderen Nieuwe Stijl (ANS) van Finance & Control. Voor deze screenings heeft de examencommissie een instrument ontwikkeld in samenspraak met een senior onderwijskundige. Dit instrument is afgelopen jaar incidenteel ingezet. De toetscommissie zal dit type screenings ook in het plan van aanpak opnemen voor studiejaar 2019 – 2020 ten einde de borging systematisch in kaart te brengen.

Oordeel van de Examencommissie IFM ten aanzien van de toetskwaliteit en de borging op toetsing is **RUIM VOLDOENDE**.

Het oordeel van de examencommissie IFM ten aanzien van de borging van stages per opleiding is **RUIM VOLDOENDE TOT GOED**.

Aanbevelingen ter verbetering met betrekking tot borging stages:

De aanbevelingen ter verbetering gaan vooral over de leesbaarheid van de feedback en de borging hiervan. Een ander aandachtspunt is de administratieve afhandeling van stages; in een aantal gevallen wordt de aanbevolen tijd overschreden.

3.2. Verrichte activiteiten door toetscommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen

Vanuit het plan van aanpak toetscommissie 2018 -2019 werd de aandacht vooral gevestigd op het sluiten van de PDCA-cyclus. Dit houdt in dat vervolgspraken zijn gemaakt totdat de desbetreffende cursusbeheerder de verbeteringen had doorgevoerd.

Daarnaast hebben de screenings van de reguliere toetsen plaatsgevonden vanuit een overzicht uit Osiris. Hierbij is ook aangegeven of informatie in Osiris juist was. Deze bevindingen zijn per kwartaal gerapporteerd aan de

directeur en voorzitter van de examencommissie en besproken in het managementteam met de onderwijsmanagers van de desbetreffende opleidingen binnen IFM.

De focus lag daarnaast op het screenen van toetsen die tijdens lesweken werden afgenomen. Hierbij is het van belang dat de docent verschillende versies hanteert in de verschillende klassen (unieke toets). Daarnaast werd door de directie aangegeven dat toetsen buiten de toetsweken om niet meer was toegestaan, tenzij het in Osiris was opgenomen. Screening van cursussen op eindniveau is helaas beperkt gebleven (zie bijlage jaaroverzicht).

Tabel uitkomsten screenings 2018-2019 vanuit rapportage toetscommissie:

Aantal per blok	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Totaal
Geselecteerde toetsen	36	43	27	22	128
Beoordeelde toetsen	36	19	18	17	90
Niet volledig aangeleverd	0	24	9	5	38
Volledig in orde	36	16	18	15	85
Inhoudelijke opmerkingen	0	3	0	2	5
Inmiddels opgelost	Nvt	3	Nvt	2	5
Oordelen in kwartaalrapportage:					
Valide	Goed	Voldoende/ goed	Goed	Voldoende/ goed	
Betrouwbaar	Goed	Voldoende/ goed	Goed	Voldoende/ goed	
Bruikbaar	Goed	Goed	Goed	Goed	

Voor de feitelijke bevindingen verwijzen wij u naar de bijlage bij het jaarverslag waarbij per gescreende toets de resultaten worden aangegeven.

In het studiejaar 2018 - 2019 is tevens ondersteuning geboden bij accreditaties van de opleiding AC en proefaccreditaties van de opleiding FTA.

Naast de screenings worden de leden van de toetscommissie ook steeds vaker benaderd met hulpvragen met betrekking tot BKE portfolio's. Deze is veelal geboden, waarbij de collega vanuit de toetscommissie de beoordeling van de nieuw te ontwikkelen toets uitvoert en hierover rapporteert aan de collega aspirant-BKE.

Opgeleverd zijn in 2018-2019: een plan van aanpak, per blok een managementrapportage inclusief overzicht per opleiding van gescreende cursussen met uitkomsten.

Met het oog op kwaliteitsborging toetsing is door de examencommissie tevens een screening gehouden op de stagedossiers.

In het collegejaar 2018-2019 heeft de examencommissie IFM de stages van de diverse opleidingen (Accountancy, Bedrijfseconomie, Financial Service Management en Fiscaal Recht en Economie) gescreend conform de voorgescreven procedure in het Handboek Examencommissie IFM. Het gaat hierbij om een stage die studenten in hun derde leerjaar uitvoeren. Het screeningsformulier bestaat uit 2 onderdelen:

- A. Criteria ten aanzien van het beoordelen van de stage
- B. Beoordeling en onderbouwing van de stage

De stagescans zijn evenredig over de diverse opleidingen uitgevoerd, waarbij verschillende begeleiders zijn gecontroleerd, ook met het oog op opvallend hoge of lage cijfers. De examencommissie heeft een aantal aanbevelingen aan het management gegeven ter verbetering, bijvoorbeeld ten aanzien van het invullen van de beoordelingsformulieren.

3.3. *Oordeel van de examencommissie over de activiteiten van de toetscommissie (terugkoppeling)*

De toetscommissie heeft een overzicht per opleiding van de gescreende toetsen. Hierbij werkt de toetscommissie conform het afgegeven mandaat en het handboek van de examencommissie. De feitelijke bevindingen zijn terug te vinden in de kwartaalrapportages en het totaaloverzicht (zie bijlagen). De screenings kunnen worden opgedeeld per opleiding op bruikbaarheid, validiteit en betrouwbaarheid. Per kwartaal heeft de toetscommissie gerapporteerd aan de examencommissie en aan het management van de opleidingen. Vanuit deze rapportages zijn acties ondernomen door het management, indien noodzakelijk. Bij FTA is er bijvoorbeeld door de examencommissie op aangedrongen om tijdig de toetsen in te leveren met het aantal daarbij behorende documenten. De manager FTA heeft het docententeam nogmaals ingelicht. De manager zal erop toezien dat de toetsen tijdig worden aangeleverd.

Terugkoppeling vindt tevens plaats naar de examinatoren met het oog op de toetskwaliteit:

De examencommissie wil het oordeel **GOED** geven ten aanzien van de activiteiten van de toetscommissie. Dit oordeel geldt ook voor de werkwijze en kennis en kunde van haar leden.

3.4 Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan

Vanuit de screenings 2018-2019 zijn per blok actiepunten opgenomen en besproken met de directie en onderwijsmanagers. Actiepunten waren:

Actiepunt	Afwikkeling
Toetsen tijdens lesweken niet inzichtelijk	Door Bedrijfsbureau inzichtelijk gemaakt en indien niet in Osiris vermeld geen ondersteuning geboden.
Aandacht voor keuzevakken en minoren qua toewijzing van taken en het maken van toetsen.	Besproken in MT onderwijsmanagers zouden dit oppakken.
Bezetting toetscommissie.	Besproken in MT en door onderwijsmanagers zijn nieuwe leden aangedragen.

Bevindingen van de screening worden als ze afgerond zijn gelijk teruggekoppeld met de cursusbeheerder. Tevens wordt afgesproken wanneer verbeteringen gereed zijn. Deze werkwijze is goed bevallen al leidde dit vaker tot latere afwikkeling van de screening.

Bevindingen met betrekking tot het aanleveren van stukken werden na de bespreking van de managementrapportage door de desbetreffende onderwijsmanager goed opgepakt. Docenten werden aangesproken op gedrag en stukken werden alsnog ingeleverd. Screenings werden daardoor vaak een blok later alsnog uitgevoerd.

3.5 Trends of aandachtspunten

In 2017-2018 was het volledig aanleveren van stukken een aandachtspunt. De toetscommissie heeft verbetering geconstateerd in 2018-2019. De aanlevering is tijdiger en vollediger. Collega's die iets later zijn met aanleveren, geven dit eerlijk aan. In het verslagjaar is het maken van een toetsanalyse punt van aandacht doordat nog niet alle collega's het voordeel hiervan zien. In het kader van de BKE worden deze analyses wel vaker aangeleverd en gebruikt om de toets een volgende keer te verbeteren. Er is in 2019-2020 blijvende aandacht voor afstuderen nieuwe stijl en afstudeerprogramma's. De Examencommissie maakt goede afspraken met de toetscommissie over de te screenen portfolio's. De Examencommissie volgt verder met veel interesse de assessmenttoetsing bij de deeltijdopleidingen van de Career Academy.

4. Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten op niveau NLQF 6 (voorheen eindkwalificaties)

4.1. *Werkwijze van de examencommissie bij het toetsen van de eindkwalificaties zoals beschreven in de OER*

De opleidingen kennen een opleidings- of beroepsprofiel met specifieke competenties die op eindniveau behaald dienen te worden. De opleidingen kennen ook de algemene hbo-kwalificaties. In de Onderwijs- en Examenregeling staat het volgende vermeld: Alle programmaonderdelen die tezamen de eindkwalificaties dekken, vormen samen het afstudeerprogramma. Jaarlijks wordt per opleiding vastgesteld binnen welke programmaonderdelen eindkwalificaties op eindniveau worden beoordeeld.

- BE/FC: competenties geformuleerd door LOOBE/LOOFC (landelijk overleg), nieuwe naamgeving: learning outcomes geformuleerd voor Finance & Control
- AC: competenties geformuleerd door landelijk AC-Scholenoverleg, tevens CEA-vereisten (Eindtermen van de Accountantsopleiding)
- FRE: competenties geformuleerd door LOFRE (landelijk overleg)
- FSM: competenties geformuleerd door LOOFSM (landelijk overleg)
- FTA: competenties geformuleerd door LOFTA (landelijk overleg)

Wat zijn de verrichte activiteiten van de Examencommissie?

- Controle op behaalde studiepunten (240/120) in de examenraadsvergadering
- Het afgeven van het mandaat aan de toetscommissie die kwaliteitsborging van toetsing in haar takenpakket heeft. Ook toetsen op eindniveau worden door de toetscommissie gescreend.
- De rapportages van de toetscommissie zijn terug te vinden in de bijlage. Tevens is een tabel aangebracht in Hoofdstuk 3. De bevindingen van de examencommissie ten aanzien van het borgen van toetsen is te vinden in 3.3. (blauw blok)
- Het afgeven van het mandaat aan de afstudeercommissies Fiscaal Recht en Economie en Financial Services Management en de Commissies Afstudeerprogramma voor de opleidingen Accountancy en Finance & Control. De opdracht aan deze commissies is in het mandaat samen te vatten als: het bewaken en controleren van de kwaliteit van het afstudeerprogramma. Het mandaat is terug te vinden in de bijlagen.
- Conform het mandaat wordt van alle 4 commissies een jaarrapportage vereist waarbij de volgende vragen uit het Protocol van Andriessen aan de orde komen:

Eindkwalificaties

1. Weerspiegelen de eindkwalificaties van de opleiding zowel de eisen vanuit het werkveld als de eisen aan het hbo-niveau?
2. Heeft de opleiding het vereiste niveau voor onderzoekend vermogen beschreven in de eindkwalificaties?
3. Toetst de opleiding alle eindkwalificaties in het afstudeerprogramma en, indien het meerdere afstudeeronderdelen betreft, is het duidelijk waar wat wordt getoetst?

Beroepsopdrachten

4. Zijn de beroepsopdrachten die studenten uitvoeren in het afstudeerprogramma geschikt voor het aantonen van de te verwerken eindkwalificaties?
5. Bewaakt de opleiding dat de complexiteit van de beroepsopdrachten voor alle studenten dezelfde is en dat er een vergelijkbare mate van zelfstandigheid van hen verwacht wordt bij de uitvoering hiervan?

Beoordeling

6. Waarborgt de opleiding dat elke examinerator bekwaam is om een onderbouwd oordeel van de prestaties van studenten tot stand te brengen?
7. Bieden de gehanteerde beoordelingsmodellen voldoende garantie op een valide, betrouwbare en transparante beoordeling en zijn ze tegelijkertijd werkbaar voor de examinatoren?
8. Borgt de opleiding een gemeenschappelijke interpretatie van de beoordelingsmodellen door de examinatoren?
9. Is de beoordelingsprocedure voor alle betrokkenen transparant en werkbaar en bevordert deze een zo betrouwbaar mogelijke beoordeling?

Randvoorwaarden

10. Zorgt de opleiding ervoor dat het afstudeerprogramma door alle betrokken binnen de beschikbare tijd en mogelijkheden uitgevoerd kan worden?

Verantwoording en ontwikkeling kwaliteit

11. Geeft de opleiding invulling aan het 'vreemde ogen'- principe om de kwaliteit van het afstudeerprogramma aantoonbaar te bevorderen?
12. Overlegt de opleiding bij een visitatie bewijzen die samen een transparant en representatief beeld geven van het afstudeerprogramma en het gerealiseerde eindniveau van studenten?

bron: Andriessen, D (2014). Beoordelen is Mensenwerk

- Advies geven aan de directie met behulp van de curriculumcommissies. De examencommissie vraagt aan de curriculumcommissies om de curriculumscan in te vullen. Ook hier worden de eindkwalificaties aangegeven per opleiding. De ingevulde scans met een oordeel van de examencommissie worden in januari verstuurd. De examencommissie maakt hierbij gebruik van het adviesrecht zoals geformuleerd in de hogeschoolbrede processen ten aanzien van curriculumontwikkeling.
- Door het aanwijzen van examinatoren afstuderen, examinatoren toetsen en assessoren conform de daartoe vastgestelde criteria (voor nadere info, zie hoofdstuk 8).
- Door het steekproefsgewijs screenen van afstudeerwerken op doel, methode van aanpak, methodische uitvoering en de wijze van beoordelen van het resultaat (rubrics). Hierbij worden de NQA-criteria gehanteerd. De rapportage 'screening afstudeerwerken' wordt bij dit jaarverslag toegevoegd. De bevindingen van de examencommissie zijn terug te vinden in 4.3.
- Door bovengenoemde onderdelen terug te koppelen en te voorzien van een oordeel. Voor de terugkoppelingen, uitkomsten en bevindingen verwijzen we naar 4.3.

De rapportages van de afstudeercommissies en commissies afstudeerprogramma zijn toegevoegd bij dit jaarverslag. De uitkomsten en bevindingen (terugkoppeling) zijn terug te vinden in 4.3.

4.2 Betrokkenheid 'externen' daarbij

Geeft de opleiding invulling aan het 'vreemde ogen'-principe om de kwaliteit van het afstudeerprogramma aantoonbaar te bevorderen? (vraag 11 uit het Protocol van Andriessen)

AC	FC	FSM	FRE
ja	ja	ja	ja
Externe validatie door adviserende rol van de bedrijfsbegeleider bij stage	Externe validatie door middel van benoeming externe examinatoren binnen de G5 (gezamenlijk initiatief van vijf examencommissies in de grote steden)	Externe validatie door adviserende rol van de bedrijfsbegeleider bij stage	Externe validatie door adviserende rol bij stage
Externe validatie door adviserende rol van medewerkers belastingdienst bij het project fiscale dienstverlening	Externe borging door externe kwaliteitsmonitor	Externe validatie door adviserende rol van bedrijfsbegeleider stage bij het project management & organisatie	Externe validatie door inzet van externe examinatoren bij het afstuderen
Externe borging door het jaarlijks uitvoeren van een benchmark met andere hogescholen waarbij elkaars scripties worden beoordeeld. De beoordelingen vinden plaats aan de hand van NQA-criteria	Externe borging door het jaarlijks uitvoeren van een benchmark met andere hogescholen waarbij kalibratie van het eindniveau wordt gesynchroniseerd	Externe validatie door adviserende rol van bedrijfsbegeleider bij afstudeerstage	Externe borging door het jaarlijks uitvoeren van een benchmark met andere hogescholen waarbij elkaars scripties worden beoordeeld. (via LOFRE/LOFTA)
Afstudeerprogramma wordt geregeld besproken in de werkveldadviescommissie	Externe validatie door adviserende rol van de bedrijfsbegeleider bij stage en afstudeerstage conform Notitie Rolverdeling Afstuderen		

NB: Voor FTA zijn er nog geen gerealiseerde leerresultaten op eindniveau. Dit wordt nog gemonitord bij de separate opleidingen FSM en FRE.

Aanvullend willen we als examencommissie ons extern lid de gelegenheid geven om de rol in te vullen van de externe met betrekking tot borging van toetsing en het vaststellen van het eindniveau. Hierbij zijn bijdrage:

“Vanaf 1 september 2015 verplicht de WHW examencommissies een extern lid op te nemen. Binnen de Hogeschool Rotterdam wordt verwacht dat het extern lid met een kritische blik kijkt naar de procedurele en inhoudelijke activiteiten van de examencommissie.

Het extern lid, afkomstig uit het bedrijfsleven, heeft jarenlang de CFO functie in een internationaal opererende organisatie vervuld, en is nu interim CEO/CFO en bedrijfsadviseur. Daarnaast is het extern lid sinds 2007 betrokken geweest bij de Hogeschool Rotterdam als docent Finance in diverse master programma's van RBS, en is het extern lid kerndocent Finance bij een collega Hogeschool in haar masterprogramma's.

Het externe lid maakte in studiejaar 2018/2019 deel uit van vijf te onderscheiden examencommissies: Het instituut voor Bedrijfskunde (IBK), het instituut voor Financieel Management (IFM), het Instituut voor Commercieel Management (COM) en de Rotterdam Business School (RBS), bij alle vier de instituten over de gehele periode. Daarnaast heeft het extern lid deel uitgemaakt van de examencommissie van de Rotterdam Academy (RAc) sinds januari 2019. Het doel van deelname in de vijf examencommissies is onder andere een verdere vergelijking van werkwijzen, om tot “best practices” te kunnen komen, alsook van elkaar te kunnen leren.

Het extern lid wordt volwaardig beleidsmatig en inhoudelijk betrokken bij de examencommissies. Daarnaast heeft in alle vijf instituten eindniveau borging plaats gevonden middels onder andere thesis kalibratie en -beoordeling, alsook beoordeling eindwerken. Direct en indirect is het extern lid regelmatig betrokken bij het accreditatie proces van opleidingen van de diverse examencommissies. In alle commissies werd de inbreng van (externe) expertise als zeer nuttig ervaren. Er was een frisse blik vanuit de praktijk, alsook vergelijking met de andere examencommissies.

Net als vorig jaar zou het extern lid een tweetal zaken graag expliciet willen benoemen:

- a. Terwijl primair de wettelijke taken van examencommissies gaan over kwaliteit van tentamens en examens en het uitgeven van getuigschriften of dossierverklaringen aan studenten die deze na controle terecht mogen ontvangen, lijkt er soms een onevenredig deel van de tijd van examencommissies te moeten worden besteed aan het behandelen van verzoeken of klachten. Alhoewel het behandelen van deze verzoeken of klachten zeker belangrijk is, moet men er voor waken dat de primaire taken niet uit het oog worden verloren in de drukte van alle dag. Er moet een goede balans worden gevonden in de zorg- en borgactiviteiten.*
- b. Het is belangrijk dat een examencommissie onafhankelijk kan opereren, en daarbij de vrijheid voelt als ook de veiligheid om op ethische wijze beslissingen te kunnen nemen, waarbij het belang van de organisatie en van de student ten volle kunnen worden meegenomen, binnen de wettelijke kaders en zonder enige inmenging van buitenaf. De on-*

afhankelijke distantie ten opzichte van de opleiding en de steun van opleidingsmanagers, directie alsook het College van Bestuur is daarvoor onontbeerlijk.”

4.3. Bevindingen van de examencommissie daarbij

Terugkoppeling Afstudeercommissies en Commissie(s) Afstudeerprogramma 2018 – 2019

De commissies hebben gerapporteerd conform het protocol van Andriessen. We hebben ervaren dat een dergelijke rapportage vraagt om eenduidigheid van borging. Het inzicht in de borging van het eindniveau is helder weergegeven door de commissies. De rapportages van de opleidingen worden bij dit jaarverslag gevoegd. Deze rapportages zijn tevens vastgesteld in de vergadering van onze examencommissie. Het oordeel van de examencommissie ten aanzien van het eindniveau en de borging op grond van genoemde rapportages is **GOED**.

Terugkoppeling functioneren van het extern lid over het studiejaar 2018 -2019

De Examencommissie IFM heeft gedurende de afgelopen vier jaren een extern lid op grond van de Wet Versterkte Besturing. Dit is vanaf 2017 Klaas van Brakel. Klaas woont vergaderingen bij, screent scripties en geeft advies ten aanzien van beleid, kwaliteit toetsing en borging van het eindniveau. Klaas oordeelt positief over de borging van het eindniveau: De rapportages zijn eenduidig geformuleerd en gaan inhoudelijk in op de borging van het vereiste kwaliteitsniveau met betrekking tot het afstudeerprogramma. Klaas heeft bij de totstandkoming van de Examencommissie Hogeschool Rotterdam Business School een belangrijke rol gespeeld voor de drie kamers. Immers, hij ziet als geen ander “good and best practices.”

Het oordeel van de Examencommissie IFM ten aanzien van het functioneren van het extern lid is **GOED**.

Terugkoppeling screenen van eindwerken per opleiding gedurende studiejaar 2018 – 2019

In de bijlage is het overzicht terug te vinden van de afstudeerscans per opleiding plus het oordeel van de examencommissie. Een aantal opmerkingen gaat over het administratieve traject zoals “checklist ontbreekt” of “het beoordelingsformulier is met de hand ingevuld.” Uit de screenings blijkt duidelijk dat de examinatoren hun werk naar behoren hebben uitgevoerd.

Het oordeel van de Examencommissie IFM ten aanzien van het screenen van de eindwerken per opleiding is **RUIM VOLDOENDE TOT GOED**.

4.4. *Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan*

De examencommissie heeft geconstateerd dat het in het jaarverslag 2017-2018 gegeven advies om de focus te verleggen naar afstudeerprogramma's en de borging hiervan bij de opleidingen is bij AC en F&C opgevolgd. De opleiding FTA is in 2018-2019 met voorstellen gekomen voor mogelijke afstudeerprogramma's. Het eindniveau FTA kan op zijn vroegst eind 2023 vastgesteld worden. Dit heeft te maken met de herschikking van het economisch domein (FSM en FRE wordt FTA).

In 2018-2019 heeft de examencommissie het opleidingsmanagement voorts geadviseerd om:

- Vervolg te geven aan afstuderen nieuwe stijl. Ook dit zijn toetsen op eindniveau. De examencommissie zal portfolio's en assessments uit het afstudeerprogramma van verschillende opleidingen blijven controleren in samenspraak met de toetscommissie
- Vervolg te geven met betrekking tot G5 (gezamenlijke benoeming van examinatoren voor de Grote 5 Finance and Control-opleidingen)

4.5. *Trends of aandachtspunten*

In het jaarverslag 2017-2018 was het werken met portfolio's en assessments een aandachtspunt met betrekking tot het borgen van het eindniveau. In 2018-2019 is hier opvolging aan gegeven door bijvoorbeeld een screeningsinstrument voor de 'deeltijd nieuwe stijl' te ontwikkelen, met hierin aandacht voor validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid. Dit screeningsinstrument is ook ingezet bij de pilot Afstuderen Nieuwe Stijl (ANS) van de opleiding Finance & Control.

Voor het studiejaar 2019-2020 nemen we de volgende aandachtspunten mee:

- Het ontwerp van het afstudeerprogramma voor FTA
- Benchmarken met andere hogescholen bij alle opleidingen
- Uitwisseling examinatoren eindniveau G5 bij Finance & Control

5. **Richtlijnen en aanwijzingen om de uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen**

5.1. *Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen*

Voor de mate van hergebruik van oude tentamenvragen sluit de Examencommissie aan bij de door het College van Bestuur afgegeven aanwijzing dat tentamens uniek dienen te zijn.

De opleidingen hebben allen een curriculumontwerp als deel van het beroeps- en opleidingsprofiel met de daarbij behorende kwaliteitsdekkingsmatrix met niveuaanduiding. De cursusbeheerders hebben de cursusbeschrijvingen met toetsbare leerdoelen opgesteld om een vastgestelde toetsmatrijs per toets te realiseren. De cursusbeschrijving bevat de volgende onderdelen: vakgebieden en leerlijnen, omschrijving en doel, competenties, het aantal te behalen studiepunten, werkvormen, leerstof, toetswijze, beoordeling, herkansingsmogelijkheid, studiebelasting en literatuur.

Hierdoor is op elk moment in de opleiding het gewenste niveau te zien, dat aan het einde van die opleiding tot het eindniveau leidt. In Hoofdstuk 10 van de Hogeschoolgids (OER) zijn de curriculumschema's weergegeven met de daarbij behorende toetsvormen. De screening van de toetsen geschiedt aan de hand van een overzicht uit Osiris, waarbij gebruik gemaakt wordt van een door ICE ontwikkelde checklist. Deze checklist geeft richtlijnen en aanwijzingen aan de examinatoren zodat zij weten aan welke criteria zij zich dienen te conformeren bij het opstellen van tentamens. Belangrijke criteria zijn:

- Aanwezigheid toetsmatrijs
- Passende toetsvorm
- Cesuurbepaling en normering
- Instructies voor student, surveillant, mede-examinatoren
- Validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid
- Toets- en itemanalyse

In hoofdstuk 9 (het instellings specifieke gedeelte van de OER) is het volgende vermeld ten aanzien van de richtlijnen voor de Rotterdam Career Academy – dit is het organisatieonderdeel waarin het deeltijdonderwijs van de HR Business School is ondergebracht – in het kader van het Experiment Leeruitkomsten:

De opleidingen die deelnemen aan het Experiment leeruitkomsten bieden een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten aan, op basis waarvan opleidingstrajecten kunnen worden ingericht en afgestemd op de uitgangspositie, werksituatie, kenmerken en behoeften van individuele studenten of groepen studenten.

5.2 Uitkomsten/bevindingen bij toepassing van die richtlijn

Periodiek rapporteert de toetscommissie hierover aan de examencommissie en het management van de opleidingen behorende bij het instituut. Hierbij wordt per cursus aangegeven wat de bevindingen zijn. Over het algemeen scoren de cursussen hier ruim voldoende. Mocht er actie nodig zijn, dan richt de examencommissie zich tot de curriculumcommissie of de examinator. Per kwartaal worden de rapportages vastgesteld en op Infoland geplaatst.

5.3. Trends of aandachtspunten

De transitie van Afstudeerwerken (scripties) naar een Afstudeerprogramma is in gang gezet door met name de opleidingen Accountancy en Finance & Control. Bij Finance & Control loopt de pilot Afstuderen Nieuwe Stijl waarbij studenten een portfolio samenstellen om het eindniveau (NLQ 6) aan te tonen. Het eerste assessment heeft plaatsgevonden waarbij de examencommissie aanwezig mocht zijn. De examencommissie heeft gebruik gemaakt van een nieuw screeningsinstrument om de kwaliteit van dossiervorming en de transparantie, betrouwbaarheid en validiteit van het assessment vast te stellen. De bevindingen zijn besproken met de opleiding. De opleiding heeft de adviezen van de examencommissie opgevolgd en een protocol opgesteld: Afnameprotocol Examens Afstuderen Nieuwe Stijl (ANS).

Voor de Career Academy is een screeningsinstrument doorontwikkeld dat gedurende het studiejaar 2019 – 2020 systematisch zal worden ingezet. De toetscommissie zal de screenings opnemen in haar plan van aanpak.

6. Vrijstellingenbeleid

6.1. Aantal vrijstellingen

De vrijstellingen zijn behandeld conform de procedure zoals vastgelegd in Osiris Zaak en tevens in het Handboek Examencommissie IFM. De onderwijsinhoudelijke toets wordt beoordeeld door te controleren of de gevraagde cursuscompetenties zijn behaald. Tijdens de vergaderingen wordt het verlenen van de vrijstellingen bekrachtigd. De vrijstellingsafhandeling wordt in Osiris Zaak geregistreerd. Het totaal aantal aanvragen over het studiejaar 2018 – 2019 bedroeg **56**. Voor het onderdeel “vrijstellingen algemeen” waren dat **38** aanvragen. Voor het onderdeel “vrijstellingen minor/keuzepunten” waren dit **18** aanvragen. Voor het onderdeel “vrijstellingen algemeen” zijn 18 aanvragen goedgekeurd en 13 afgewezen. Vier aanvragen waren incompleet en 3 niet behandelbaar. Voor het onderdeel “vrijstellingen minor/keuzepunten” zijn 10 aanvragen goedgekeurd en 7 aanvragen afgewezen. Eén aanvraag was niet behandelbaar.

6.2 Trends of aandachtspunten

Het aantal aanvragen voor vrijstellingen is drastisch verminderd. Een mogelijke oorzaak hiervoor is het wegvalen van de opleiding Accountancy Associate Degree. Een andere mogelijke oorzaak kan ook zijn dat meerdere opleidingen werken met grote cursussen. Voor een onderdeel van een dergelijke cursus kan een student geen aanvraag indienen. Uit Osiris Zaak zijn de aantallen nu per categorie opvraagbaar, dat is duidelijk en overzichtelijk.

7. Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing

7.1 Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)

Op 20 juni 2019 hebben alle leden deelgenomen aan het Congres “Frauderende Studenten” georganiseerd door Medilex. De volgende onderwerpen kwamen aan de orde:

- Welke methoden zijn op dit moment populair onder frauderende studenten?
- Wat zijn belangrijke uitgangspunten voor jouw fraudebeleid?
- Jurisprudentie op het gebied van fraude in het hoger onderwijs

De voorzitter heeft het Congres Toetsen en Examineren bijgewoond op 26 maart 2019 bijgewoond en deelgenomen aan de volgende workshops:

- Responsive Teaching: Cognitive Science and formative assessment in practice
- Toetsrevolutie: naar een feedbackcultuur in het hoger onderwijs
- Het kiezen en implementeren van de juiste toetsvormen

Dorá Füzy volgt scholing met betrekking tot digitale toetsing (opzetten van databank) en verdiept zich in digitale toetsprogramma's (Remindo).

7.2. Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)

Leden examencommissie	SKE	BKE
Erik Berghuis		Bezig met BKE, af te ronden in studiejaar 2019-2020
Klaas van Brakel	Bezig met SKE via CITO, af te ronden in 2019-2020	
Dorá Füzy	Bezig met SKE	
Els Groen	Bezig met SKE	
Bertine van Hillo-Visser	In bezit van SKE sinds 2017	
Yvonne van Leusden	Bezig met SKE	
Jan Lemans		Bezig met BKE, af te ronden in studiejaar 2019-2020

Leden Toetscommissie	SKE	BKE
Loretta Bergwerff-Dekker		In bezit van BKE sinds 2018
Cora Penning- Hol	Af te ronden in november 2019	
Yvonne van Leusden	Bezig met SKE	
Melanie de Ruijter-Weiss		In bezit van BKE sinds 2018
Charelle van Witzenburg, trainee		Bezig met BKE via CITO

7.3. Trends of aandachtspunten

Het management heeft een aantal inhouse BKE-activiteiten ingepland om het aantal docenten met een BKE-certificaat te verhogen. Het bleek namelijk voor veel collega's, waaronder ook onze leden van examen- en toetscommissie, een behoorlijke uitdaging om een certificaat te behalen naast de dagelijkse werkzaamheden. Het zal in het studiejaar 2019 – 2020 pas inzichtelijk worden hoeveel docenten het BKE-certificaat hebben behaald.

8. Aanwijzing Examinatoren

In het studiejaar 2018 – 2019 zijn de examinatoren aangewezen conform de vastgestelde eisen in samenspraak met directie en opleidingsmanagement. Per studiejaar worden drie soorten examinatoren benoemd: examinatoren toetsen, examinatoren afstuderen en examinatoren/assessors. Voor de procedure verwijzen we naar de volgende hoofdstukken van het Handboek Examencommissie IFM: 6.2, 6.3 en 6.4. De volgende criteria worden gehanteerd.

Een examiner toetsen moet:

- Een toets kunnen evalueren
- De didactische cursus met succes hebben afgerond of op andere wijze over voldoende didactische kwaliteiten beschikken
- Minimaal een jaar ervaring hebben als hbo-docent
- Inhoudelijk deskundig zijn

De examencommissie is overigens van oordeel dat wie de didactische cursus nog volgt, wel als corrector kan worden aangewezen maar niet als examiner of cursusbeheerder.

Een examiner afstudeerwerken:

- Heeft een master diploma of een doctoraal diploma of beschikt over aantoonbare kennis/ervaring op vergelijkbaar niveau
- Heeft aantoonbaar aan onderzoeksvaardigheden gedaan of heeft een training aan onderzoeksvaardigheden gevolgd
- Heeft meer dan drie jaar ervaring met het relevante beroepenveld
- Heeft een aantoonbare arbeidsrelatie met Hogeschool Rotterdam
- Kan werken met Praktijklink of heeft hierin een training gevolgd
- Is sociaal communicatief sterk in het belang van alle stakeholders
- Kan in probleemsituaties proactief handelen in het belang van de student en IFM
- Kent de afstudeergids van de relevante opleiding plus de formulieren

Voor de aanwijzing van een examiner/assessor zijn aanvullende benoemingscriteria opgesteld ten aanzien van interviewen, communiceren, observeren, informeren en terugkoppelen, beoordelen, schriftelijk communiceren en reflecteren.

Aanwijzing van een docent als examiner, assessor en of examiner afstudeerwerken zal steeds op voordracht van de desbetreffende onderwijsmanager per studiejaar plaatsvinden. De examencommissie kan in bijzondere gevallen op verzoek van de onderwijsmanager van de criteria afwijken. Waar de kwaliteitsborging in het geding is, heeft de examencommissie de bevoegdheid een aanwijzing te beëindigen. Overigens is de examencommissie

zich bewust van haar verantwoordelijkheid in het aanwijzen of (her)benoemen van examinatoren. Zij kan, op grond van disfunctioneren, ook het besluit nemen om een examiner niet te herbenoemen. Dit is afgelopen studiejaar niet aan de orde geweest.

8.1. Benoeming 'externe' examinatoren

De benoeming van externe examinatoren geldt alleen voor de opleiding FRE waarin een aantal externen worden benoemd voor de afstudeercommissie als examiner afstudeerwerken. Deze externen komen allen uit het fiscale beroepenveld. De benoeming geschiedt op dezelfde wijze als hierboven geschetst. Voor de opleidingen Accountancy, Finance & Control en Financial Services Management worden geen externe examinatoren benoemd. Het principe van "vreemde ogen" wordt echter wel gevolgd, maar niet door benoemde examinatoren, maar door bedrijfs- en praktijkopleiders in de rol van adviseur. Bij Finance & Control wordt gebruik gemaakt van Externe Kwaliteitsmonitoren om de werkwijze en beoordelingssystematiek bij afstudeerzittingen te monitoren en te beoordelen.

De definitieve lijst met examinatoren toetsen, assessoren en examinatoren afstudeerwerken wordt geplaatst in Infoland ten behoeve van de compliance. Tevens gaat de lijst naar het bedrijfsbureau voor een koppeling van de benoemde examinatoren in Osiris.

9. Betrokkenheid bij accreditaties

9.1. Aard van de betrokkenheid

Bij de interne audits en monitoren van de opleidingen zijn examencommissie, toetscommissie en afstudeercommissies actief betrokken. Tevens heeft de Examencommissie haar bijdrage geleverd bij het herschrijven van de Onderwijsvisie, een beleidsstuk ingaande voor de periode van 2019 – 2022. De voorzitter is direct betrokken bij de voorbereidingen van de accreditatie van BE (F&C) door deelname aan de overleggen van de G5. In deze overleggen komen de volgende zaken o.a. aan de orde:

- Keuze voor visiterende en beoordelende instantie (VBI)
- Benoemingsprocedure examinatoren
- Uitwisseling examinatoren: om ervaring op te doen met het vormgeven van externe validering, de beoordeling van beroepsproducten en prestaties binnen verschillende afstudeerprogramma's
- Vormgeving Kritische Reflecties
- NVAO-Strategie 2017-2020
- WHW Flexibilisering Hoger Onderwijs

In het studiejaar 2018 – 2019 zijn de opleidingen Accountancy Voltijd en Associate Degree gevisiteerd met goed gevolg. De examencommissie, toetscommissie en commissies Afstudeerprogramma hebben een bijdrage geleverd door het aanleveren van de relevante documenten en door de aanwezigheid tijdens de zittingen van het visitatiepanel.

De Examencommissie IFM, Commissies Afstudeerprogramma, Afstudeercommissie en de Toetscommissie IFM zijn proactief bij de voorbereiding van het accreditatieproces in samenspraak met de Kwaliteitscommissie en de onderwijskundige adviseurs. Er wordt mee- en tegen gelezen bij de kritische reflecties, er wordt actief geparticipeerd bij interne audits, proefaccreditaties en accreditaties.

9.2 *Effecten van de betrokkenheid*

De examencommissie is samen met de toetscommissie en de commissie(s) afstuderen en afstudeerprogramma direct betrokken bij de accreditaties. De examencommissie is, mede door de betrokkenheid bij de accreditaties, zich volkomen bewust van haar rol in het samenspel van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden met betrekking tot toetsborging en de borging van het eindniveau.

10. **Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten**

10.1. *Aard van de betrokkenheid*

Alle leden zijn betrokken bij curriculumontwikkelingen van de diverse opleidingen met het oog op toetsing. De Examencommissie ziet door middel van de curriculumscans de trends en aandachtspunten, met name op het gebied van de borging van toetsing en het eindniveau. We volgen de ontwikkeling van toetsing per opleiding al vanaf 2012 door middel van de curriculumscan. Op deze wijze kunnen we trends en ontwikkelingen cyclisch monitoren. De examencommissie is betrokken bij een aantal ontwikkelingstrajecten bij de diverse opleidingen:

- Curriculumvernieuwing binnen de opleiding Bedrijfseconomie volgens het Beroeps- en Opleidingsprofiel Finance & Control
- Samengaan van de opleidingen Financial Services Management en Fiscaal Recht en Economie tot Finance, Tax and Advice: ontwerp van een vernieuwd toetsplan
- Ontwikkeling van het Afstudeerprogramma Accountancy
- Flexibilisering Hoger Onderwijs: Ontwikkelingen binnen de Rotterdam Academy
- Flexibilisering Hoger Onderwijs: nationale ontwikkelingen in samenspraak met andere hogescholen en onderwijsinspectie

- Afstuderen Nieuwe Stijl (ANS), werken met learning outcomes en stroomlijnen van beroepsvormende aspecten voor de opleidingen van het instituut: professioneel vakmanschap, onderzoekend vermogen en verantwoord handelen. De criteria voor deze beroepsvormende aspecten zijn reeds vastgesteld. De voorzitter is nauw betrokken geweest bij de aanschaf van een nieuw programma voor het portfoliosysteem Scorion. De studenten die meedoen aan de pilot zullen hier in het nieuwe studiejaar gebruik van maken. De voorzitter heeft tevens een assessment bijgewoond van een van de studenten.
- Betrokkenheid bij de invoering van ActE ten behoeve van de verbetering van de cursusbeschrijvingen bij Finance & Control
- Betrokkenheid bij de borging van minoren en multidisciplinaire projecten in het kader van de Hogeschool Rotterdam Business School. De examencommissie heeft opdracht gegeven voor een vierdejaars onderzoek met betrekking tot de borging van de minoren in de Business School.

10.2 *Effecten van de betrokkenheid*

De examencommissie is actief betrokken de ontwikkelingen van nieuwe onderwijsactiviteiten in collegiale samenspraak met de hoofddocenten, het management en de onderwijskundige(n) van het instituut. Het belangrijkste effect van deze betrokkenheid uit zich in een voortdurende bewustzijn van kwaliteit, kwaliteitsverbetering en borging. Bij iedere nieuwe onderwijsactiviteit waarbij toetsing aan de orde komt stellen we de vraag "hoe gaan we dit borgen?" De betrokkenheid zorgt voor een voortdurende kwaliteitsverbetering in de PDCA-cyclus.

11. **Beoordeling van programma's op maat**

11.1. *Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten*

Incidenteel is er sprake van programma's op maat. Te denken valt hierbij aan een overstap van de voltijdse opleiding naar een Associate Degree opleiding of deeltijdopleiding. Bij een dergelijke overstap legt de coördinator studentzaken het voorstel aan de examencommissie voor ter accordering. Vervolgens wordt de student in het juiste leerplan geplaatst.

Voor de intake van deeltijdstudenten wordt een speciale procedure gevolgd. De procedure is te vinden in het Handboek Examencommissie IFM onder *Aanvraag vrijstellingen voor deeltijdstudenten bij septemberinstroom*. Een enkele keer kan dit leiden tot een beoordeling van een programma op maat. Dit geldt tevens voor de deeltijdstudenten van de Rotterdam Career Academy. De Examencommissie heeft een aanvraag gedaan om de procedure in Osiris Zaak mogelijk te maken. Per januari 2019 kan de student een dergelijke aanvraag doen via Osiris Zaak.

Voor het toetsen van buitenlandse programma's is een aparte procedure ontwikkeld. De procedure is te vinden in het Handboek Examencommissie IFM onder hoofdstuk 16.1 *Waarborging van de kwaliteit voor het studeren in het buitenland*.

11.2. Ervaringen bij verzoeken om toestemming minoren bij andere instellingen

Voor het volgen van een minor binnen het "Kies op Maat-Programma" hanteert de Examencommissie de procedures vastgelegd in het handboek, te weten de hoofdstukken 23.1 tot en met 23.5. Per september 2018 zijn alle aanvragen met betrekking tot minoren via Osiris Zaak afgehandeld. Via Osiris Zaak is het overzicht duidelijk en de afhandeling voor studenten is efficiënt en effectief.

12. Verstreckte getuigschriften

12.1 Aantal verstreckte getuigschriften

Het aantal verstreckte getuigschriften voor de Propedeuse was 383 in studiejaar 2017 – 2018. Het aantal verstreckte getuigschriften voor de Propedeuse was 358 in studiejaar 2018 – 2019.

Het aantal verstreckte getuigschriften voor de Postpropedeuse Bachelor's was 307 in studiejaar 2017 – 2018. Het aantal verstreckte getuigschriften voor de Postpropedeuse Bachelor's was 286 in studiejaar 2018 – 2019.

Het aantal verstreckte getuigschriften voor de Associate Degree Accountancy was 53 in studiejaar 2017 – 2018. In het studiejaar 2018 – 2019 is er geen getuigschrift meer verstreckt voor de Associate Degree vanwege het feit dat de Associate Degree-opleidingen een eigen examencommissie hebben.

12.2. Trends of aandachtspunten

Een van de belangrijkste trends, die vooral relevant zal kunnen blijken bij de deeltijdopleidingen in de Career Academy, zal het afgeven worden van digital badges. Een digital badge is een digitaal certificaat dat staat voor specifieke micro-credentials. De voorzitter volgt hierbij de laatste ontwikkelingen o.a. door deelname aan bijeenkomsten georganiseerd door Surf. De Rotterdam Career Academy participeert in een pilot met betrekking tot micro-credentials. Onze examencommissie zal deze trend kritisch blijven volgen.

13. Fraude en plagiaat, fraudepreventie

13.1 Geconstateerde onregelmatigheden bij toetsen

Dorá Füzy en Jan Lemans hebben de aangiften namens de Examencommissie onderzocht en een voorstel gedaan naar de andere leden van de Examencommissie ten aanzien van de op te leggen maatregelen. Daarnaast heeft Dorá Füzy tot taak te controleren of de opgelegde maatregelen voor zover deze de uitsluiting van een of meerdere tentamens dan wel uitsluiting van alle wijzen van toetsing voor een bepaalde periode inhouden ook daadwerkelijk zijn ingevoerd in Osiris.

Ook in het afgelopen jaar werd bij het opleggen van een maatregel waarin sprake is van uitsluiting van deelname aan een of meerdere tentamens aan betrokkene direct, dat wil zeggen in het betreffende besluit, de voorlopige voorziening gegeven deel te nemen aan deze tentamens hangende een aan te spannen beroepsprocedure bij het College van beroep voor de examens.

Wordt betrokkene door het College in het gelijk gesteld, worden de resultaten van de onder de voorziening afgelegde tentamens geldig verklaard, is dit niet het geval volgt ongeldigverklaring. Op deze wijze wordt voorkomen dat indien een opgelegde uitsluiting wordt vernietigd voor betrokkene extra tentamens samengesteld moeten worden.

In totaal werd aan 34 studenten een maatregel opgelegd wegens fraude/plagiaat (2017-2018: 51). Dit betrof zowel zaken met betrekking tot individuele studenten als gevallen waarbij sprake was van collectief handelen (onderling plagiaat bij bijvoorbeeld het maken van opdrachten en werkstukken alsmede plagiaat door een aantal werkgroepen). Indien uit de hoorzitting naar aanleiding van een aangifte en/of nader ingesteld onderzoek blijkt dat van fraude/plagiaat geen sprake is dan wel fraude/plagiaat niet een redelijke mate van zekerheid kan worden vastgesteld wordt uiteraard geen maatregel opgelegd. In het afgelopen jaar was dit het geval in 22 zaken. Ten tijde van het samenstellen van dit jaarverslag waren 2 zaken nog in behandeling.

Toelichting op het totaalcijfer

In vergelijking met studiejaar 2017-2018 is sprake van een daling (33%) van het aantal opgelegde maatregelen. De Examencommissie is verheugd over deze daling maar heeft hiervoor geen eenduidige verklaring.

Gebruik Ephorus

In de gevallen waarin sprake is van plagiaat zijn de betreffende gevallen door de betreffende docent/examinator voorzien van een Ephorus-rapportage. Daarnaast is in een aantal gevallen plagiaat op handmatige wijze aangetoond; bijvoorbeeld door vergelijking van de hardcopy-versies van twee werkstukken.

13.2 Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten

Ook dit studiejaar zijn in de introductieperiode presentaties gegeven over de Examencommissie en haar activiteiten, waarbij ruim aandacht is besteed aan de fenomenen fraude en plagiaat en de maatregelen die opgelegd kunnen worden. Daarnaast worden de studenten door middel van een brochure voorgelicht over de gang van zaken met betrekking tot inschrijven voor en afleggen van tentamens.

De surveillanten, zowel de docenten die als zodanig functioneren als de extern aangetrokken personen, ontvangen een uitgebreide schriftelijke instructie.

13.3 Praktijken op het gebied van studentenfraude die zich hebben voorgedaan

Het totaalcijfer omvat diverse vormen van onregelmatigheden: tentamenfraude zoals afkijken, spieken, samenwerken, onderling contact, deelname zonder correcte inschrijving vooraf, gebruik van niet-toegestane hulpmiddelen tijdens een tentamen, gebruik van een wetboek voorzien van eigen aantekeningen en diverse vormen van plagiaat: zowel plagiaat van werk van medestudenten als van andere bronnen (bijvoorbeeld literatuur, artikelen, publicaties op internet).

Sancties zijn altijd gebaseerd op de mogelijkheden welke geboden worden door het Reglement tentaminering en examinering zoals opgenomen in de Hogeschoolgids 2018-2019: ongeldigverklaring van het betreffende werk (tentamen, toets, werkstuk, opdracht etc.) uitsluiting van deelname aan een of meerdere tentamens (eerste tentamengelegenheid), uitsluiting van deelname aan alle wijzen van toetsing voor een bepaalde periode, formele berisping.

13.4 Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren

In het afgelopen studiejaar zijn binnen het Instituut voor Financieel Management geen aanwijzingen dan wel vermoedens geweest dat door docenten/examinatoren gefraudeerd is.

Praktijken op genoemd gebied hebben zich in het afgelopen studiejaar niet voorgedaan.

13.5 Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren

Geen, gelet op hetgeen hierboven is vermeld.

13.6 Trends of aandachtspunten

De in het jaarverslag over 2017-2018 gesignaleerde algemene trend dat studenten in toenemende mate geneigd zijn in een steeds vroeger stadium (al dan niet professionele) hulp in te schakelen: ouders of andere familieleden of bekenden, andere (juridisch) adviseurs tot zelfs advocaten toe heeft zich zoals de Examencommissie al verwachtte het afgelopen jaar doorgezet. Kwam dit in het recente verleden met name voor wanneer tegen een opgelegde maatregel beroep werd ingesteld bij het College van Beroep voor de examens, in het afgelopen jaar was dit in een aantal zaken ook al het geval wanneer de betrokken student werd uitgenodigd voor een hoorzitting naar aanleiding van een ontvangen aangifte.

14. Toetsgerelateerde klachten

14.1. Aantallen toetsgerelateerde klachten en aantal gegronde daarvan

Klachtenbehandeling

In het collegejaar 2018-2019 zijn 131 klachten bij de examencommissie binnengekomen. Vrijwel alle klachten komen binnen via Osiris Zaak, nog slechts enkele hebben de examencommissie bereikt via het Bureau Klachten en Geschillen. Het voordeel van Osiris Zaak is dat er automatisch een digitale archivering plaatsvindt waardoor altijd oude zaken opnieuw geraadpleegd kunnen worden.

Het aantal klachten ligt in dezelfde orde van grootte als vorig jaar. Toen waren het er 137. De meeste klachten (93) zijn ongegrond verklaard. De procedure bij de afhandeling van klachten voorziet voor studenten in de mogelijkheid om na een besluit - dat voorlopig is - gehoord te worden in een hoorzitting. Pas na de hoorzitting wordt er een definitief besluit genomen. Slechts in zeven gevallen hebben studenten gebruik gemaakt van de mogelijkheid om na een afwijzend besluit gehoord te worden. Dit betekent waarschijnlijk dat de besluiten van de examencommissie zodanig zijn onderbouwd dat de desbetreffende student de redelijkheid van de beslissing inziet.

Veel klachten worden ongegrond dan wel als niet behandelbaar verklaard omdat studenten van de examencommissie soms een uitspraak verwachten over de moeilijkheidsgraad van een toets. Deze bevoegdheid heeft de examencommissie niet. De examencommissie blijft er dan ook de nadruk op leggen dat studenten bij een inhoudelijke klacht over een toets eerst het resultaat moeten afwachten en daarna bij een inzage met de examinerator in gesprek moeten gaan. Als de student er dan nog niet uitkomt met de examinerator, kan de examencommissie besluiten om aan een andere examinerator een oordeel te vragen. Dit is slechts in een gering aantal gevallen nodig geweest.

Bij enkele cursussen is het aantal klachten opvallend groot. Zo heeft de examencommissie veel klachten gekregen over een Excel-toets bij de opleiding Finance & Control. In de meeste gevallen ging het hierbij om het vastlopen van het programma of soortgelijke problemen. Deze klachten werden uiteraard gegrond verklaard. In alle gevallen kon met een extra kans voor een goede oplossing worden gezorgd. De toets Management Accounting in jaar 2 van de opleiding Finance & Control leidde ook tot veel klachten. Het docententeam heeft mede om die reden dan ook besloten volgend studiejaar een andere aanpak te kiezen. De examencommissie is verheugd te constateren dat de klachtenprocedure ook haar weerslag vindt in aanpassingen van het onderwijs.

Helaas heeft de examencommissie moeten vaststellen dat er meerdere klachten zijn ingediend over het afstudeertraject bij de opleiding Fiscaal Recht en Economie (FRE). Deze klachten springen vooral in het oog omdat dergelijke klachten bij de andere opleidingen van het instituut IFM niet of nauwelijks voorkomen. Belemmeringen in het afstudeertraject zijn voor de student zeer ingrijpend omdat die een groot risico op studievertraging met zich meebrengen. Over deze problematiek is de examencommissie voortdurend met de opleiding FRE in gesprek. De examencommissie hoopt van harte dat in het volgende jaarverslag beter nieuws hierover te melden valt.

Binnen de examencommissie zijn Yvonne van Leusden en Erik Berghuis de direct verantwoordelijken voor de klachtafhandeling. Na de voorbereiding van een klachtenbesluit wordt tijdens de vergadering van de examencommissie het besluit definitief vastgesteld.

De samenwerking tussen de examencommissie en docenten is op het gebied van klachtafhandeling uitstekend. Docenten reageren snel op verzoeken om informatie zodat de afhandeling van klachten snel zijn beslag kan krijgen. Ook komen docenten zelf met vragen naar de examencommissie met het doel klachten te voorkomen. De klachten zijn afgehandeld conform de vastgestelde procedure.

14.2 Trends of aandachtspunten

Hoewel de tentamenorganisatie geen verantwoordelijkheid van de examencommissie is, komen sommige klachten hier wel uit voort. Zaken als geluidsoverlast of het functioneren van surveillanten zijn aanleiding geweest om een klacht in te dienen. De examencommissie blijft met de tentamenorganisatie in gesprek en heeft gelukkig kunnen constateren dat men voortdurend bezig is met het optimaliseren van de organisatie.

15. Hoorzittingen examencommissie

15.1. Aantal hoorzittingen

Het aantal hoorzittingen geregistreerd in Osiris Zaak is 63. Het betreft hier hoorzittingen gerelateerd aan klachten, aanvraag extra toetskansen en aanvraag vrijstellingen. Het aantal hoorzittingen gerelateerd aan fraude-en plagiaatzaken is 41. In totaal 104, een lichte stijging ten opzichte van vorig studiejaar, het aantal was toen 98.

15.2 Trends of aandachtspunten

Het grootste aantal hoorzittingen geregistreerd in Osiris Zaak is gerelateerd aan de aanvraag voor een extra toetskans. Studenten maken gebruik van het systeem om een aanvraag te doen. Vele aanvragen zijn echter overbodig als alle betrokkenen duidelijk zijn over de regels zoals geformuleerd in de hogeschoolgids.

16. Aantal beroepszaken CBE

16.1. Aantal beroepszaken bij CBE en aantal gegronde daarvan

Het aantal beroepszaken was 2. De studenten zijn door het College van Beroep in het gelijk gesteld. In beide gevallen ging het om vermeende identiteitsfraude. Het is aan het instellingsbestuur om eventueel richtlijnen hieromtrent te geven dan wel aan te scherpen. De examencommissie is gaarne bereid om hierover mee te denken.

16.2. Trends of aandachtspunten

We hadden afgelopen jaar minder beroepszaken. Of dit een trend is, is lastig aan te geven. We zullen dit over een langere termijn moeten bezien.

17. Overige aangelegenheden

De Examencommissie wil graag de volgende punten onder de aandacht brengen:

- Aandacht voor processen binnen de HRBS, daar waar het de examencommissie betreft. Het vernieuwde handboek zal in het studiejaar 2019 – 2020 in gebruik worden genomen
- Invoeren van vernieuwde hogeschoolgids binnen de Hogeschool Rotterdam (is binnen het Platform Voorzitters op de agenda geplaatst)
- Invoeren van gedigitaliseerde handtekening op getuigschrift binnen de Hogeschool Rotterdam (de aanvraag is reeds in gang gezet)
- Van borging naar governance: meer aandacht voor professionalisering examencommissies binnen de Hogeschool Rotterdam (facilitering, rechtsbescherming, scholing)
- De rol van examencommissies ten aanzien van flexibel en variabel toetsen plus borging, bijvoorbeeld de borging van toetsing binnen het Wetskader 'WHW Flexibilisering Hoger Onderwijs'

BIJLAGE: Factsheets

Faciliteiten voor examencommissie				
	vz	leden	secr	totaal
2018-2019 <i>(in weektaak- omvang)</i>	0,5	0,8	0,3 <i>(vice-voorzitter)</i>	1,6
2017-2018 <i>(in weektaak- omvang)</i>	0,5	0,8	0,3	1,6
2016-2017 <i>(in weektaak- omvang)</i>	0,5	0,8	0,3	1,6
2015-2016 <i>(in uren)</i>	n.i.	n.i.	0,3	0,3
2014-2015 <i>(in uren)</i>	n.i.	n.i.	n.i.	0
2013-2014 <i>(in uren)</i>	n.i.	n.i.	n.i.	36

aantal vergaderingen							
2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
13	13	13	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.

aantal getuigschriften								
	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
Propedeuse	358	383	376	358	368	394	551	346
Bachelor	286	307	353	263	292	268	206	254
Ad	nvt	53	58	29	54	nvt	nvt	nvt
Master	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

aantal vrijstellingen							
2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
56	109	121	176	24	285	159	333

aantal studenten fraude en andere onregelmatigheden							
2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
34	51	43	48	35	73	45	108

aantal toetsgerelateerde klachten (waarvan gegrond)							
2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
131 (38)	137 (43)	99 (34)	110 (29)	100 (22)	83 (29)	n.i.	n.i.

aantal hoorzitting examencommissie							
2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
104	98	63	48	35	73	45	108

aantal CBE-zaken (waarvan gegrond)							
2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
2 (2)	8 (3)	5	14	5	3	0	